

Sygn. akt II Cz 2154/12

POSTANOWIENIE

Dnia 11 marca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodnicząca: SSO Dorota Gamrat- Kubiczak

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w dniu 11 marca 2013 r. w S.

sprawy z powództwa S. Ł.

przeciwko Bankowi (...) S.A. z siedzibą w W.

w przedmiocie powództwa przeciwegzekucyjnego

na skutek zażalenia powoda co do punktu II postanowienia Sądu Rejonowego w Gryficach z dnia 08 października 2012 r., sygn. akt I C 757/12

postanawia

zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że ustanowić dla powoda S. Ł. adwokata z urzędu, którego imiennie wyznaczy Okręgowa Rada Adwokacka w S..

Sygn. akt II Cz 2154/12

UZASADNIENIE

Pismami datowanymi na dzień 30 września 2012 r. powód S. Ł. wraz z pozwem złożył: wniosek zwolnienie z kosztów sądowych w całości, wniosek o ustanowienie dla niego pełnomocnika z urzędu oraz wniosek o udzielenie zabezpieczenia powództwa poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego wobec nieruchomości położonej w miejscowości (...).

Postanowieniem z dnia 08 października 2012 r. Sąd Rejonowy w Gryficach w pkt I zwolnił powoda od ponoszenia kosztów sądowych w całości, w pkt II oddalił wniosek powoda o ustanowienie pełnomocnika z urzędu, a w pkt III oddalił wniosek powoda o udzielenie zabezpieczenia.

W uzasadnieniu pkt II tego postanowienia Sąd Rejonowy wskazał, że zgodnie z art. 117 § 1 kpc strona zwolniona przez sąd od kosztów sądowych w całości lub w części, może domagać się ustanowienia adwokata lub radcy prawnego, jednak po myśli § 5 tego artykułu sąd uwzględni wniosek, jeżeli uzna udział w sprawie adwokata lub radcy prawnego za potrzebny. Sąd Rejonowy podał, że sytuacja taka może zachodzić wtedy, gdy nieporadność strony prowadzi do tego, że przy faktycznym lub prawnym skomplikowaniu sprawy nie jest ona w stanie wykorzystać prawnych możliwości prawidłowego jej prowadzenia. Potrzeba udziału takiego pełnomocnika w postępowaniu podlega jednak swobodnej ocenie sądu. W opinii Sądu meriti w niniejszej sprawie nie zachodzi taka potrzeba, albowiem nic nie wskazuje by powód był osobą nieporadną życiowo, a z analizy pism procesowych złożonych w sprawie wynika, że w sposób dostatecznie czytelny dla Sądu formuluje swoje żądanie procesowe. Z tych też względów oddalił wniosek powoda o ustanowienie pełnomocnika z urzędu.

Zażalenie na powyższe postanowienie co do jego punktu II i III wywiódł powód.

Powód podniósł, że Sąd Rejonowy przy rozpoznawaniu wniosku o ustanowienie pełnomocnika z urzędu nie wziął pod uwagę, że przepisy prawa bankowego i prawa egzekucyjnego są zawile i są trudne do zrozumienia. W opinii powoda ustanowiony dla niego pełnomocnik z urzędu przejrzałby akta sprawy i pomógłby mu w dochodzeniu należnych mu praw, albowiem on sam nie ma wystarczającej wiedzy w tym zakresie.

Nadto powód wskazał, że wierzyciel odmawia ugodowego załatwienia sprawy, zadłużenie powoda rośnie mimo prowadzonego postępowanie egzekucyjnego, a nieruchomości położona w miejscowości (...), która jest przedmiotem egzekucji jest zamieszкана przez uprawnione osoby i wymaga kapitalnego remontu.

Mając na uwadze powyższe powód wniósł o wnikliwie przeanalizowanie przez Sąd Okręgowy akt sprawy co do zaskarżonych punktów postanowienia Sądu Rejonowego w Gryficach z dnia 08 października 2012 r., sygn. akt I C 757/12 oraz rozważnie rozłożenia jego należności na raty.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Zażalenie powoda w zakresie rozpoznawanym niniejszym postanowieniem, a więc co do punktu II postanowienia zasługiwało na uwzględnienie.

Jak wynika z dyspozycji przepisu art. 117 § 1 kpc, strona zwolniona przez sąd od kosztów sądowych w całości lub części ma prawo zgłosić wniosek o ustanowienie dla niej adwokata lub radcy prawnego. Stosownie zaś do dyspozycji art. 117 § 5 kpc sąd uwzględni wniosek, jeżeli udział adwokata lub radcy prawnego w sprawie uzna za potrzebny.

Niewątpliwym jest, iż skarżący spełnił pierwszą z przesłanek udzielenia pomocy prawnej z urzędu, albowiem jego sytuacja finansowa nie pozwala na opłacenie wynagrodzenia pełnomocnika z wyboru.

Sąd Okręgowy, po dokonaniu analiz akt niniejszego postępowania, doszedł nadto do przekonania, iż w przedmiotowej sprawie został również spełniony warunek celowości udziału pełnomocnika w danym postępowaniu.

Jak wskazał Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 15 maja 2007 r. (sygn. akt V CSK 37/07, LEX nr 442585) oceniając potrzebę przychylenia się do wniosku o ustanowienie pełnomocnika dla strony, sąd powinien brać pod uwagę z jednej strony stopień skomplikowania danej sprawy, z drugiej zaś strony faktyczną zdolność strony, która składa taki wniosek, do własnego działania w toczącym się postępowaniu. Potrzeba ustanowienia pełnomocnika z urzędu zachodzi również wówczas, gdy strona swoim zachowaniem wykazuje niezajomość reguł postępowania lub nieporadność, prowadzącą do tego, że przy faktycznym lub prawnym skomplikowaniu sprawy nie jest w stanie wykorzystać prawnych możliwości prawidłowego jej prowadzenia (por. także wyrok Sądu Najwyższego z dnia 08 grudnia 2009 r., sygn. akt I UK 195/09, LEX nr 577812). Potrzeba udziału w postępowaniu wykwalifikowanego pełnomocnika procesowego, jako niezbędna przesłanka jego ustanowienia, podlega zawsze swobodnej ocenie sądu (tak m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 03 czerwca 1974 r., II CZ 94/74, LEX nr 7511).

Biorąc pod uwagę powyższe stwierdzić należało, iż za ustanowieniem na rzecz powoda pełnomocnika z urzędu przemawiają okoliczności leżące po stronie skarżącego. W tym względzie wskazać należało, iż w ocenie Sądu Okręgowego jawi się on jako osoba, która poprzez samodzielne działanie nie uzyska ochrony prawnej. Sąd II instancji miał bowiem na uwadze, iż powód ma trudności już z prawidłowym sformułowaniem treści żądania, w przedmiocie którego ma orzekać sąd w niniejszej sprawie. Z jednej strony wskazuje bowiem, iż wnosi o zwolnienie zajętej nieruchomości spod egzekucji, z drugiej zaś o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności. Nieporadność strony w prawidłowym skonstruowaniu treści roszczenia przemawia za stwierdzeniem, że udział profesjonalnego pełnomocnika po jej stronie jest potrzebny.

Wobec powyższego należało stwierdzić, iż zaskarżone postanowienie w zakresie odmowy ustanowienia dla powoda pełnomocnika z urzędu nie było prawidłowe. W konsekwencji, Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc orzekł jak w sentencji.

SR